

Alta kommune

Oppvekst og kulturtjenesten

Plan for overganger 0-18 år

**Overordnet plan for
overganger 0-18 år**

*Vedtatt av kommunestyret
15.12.20*

¹ Forsidefoto: Privat

Innhold

1.0	Bakgrunn for arbeidet.....	4
1.1	Styringsgruppens sammensetting.....	4
	Styringsgruppen har vært tverrfaglig sammensatt av:.....	4
1.2	Formål.....	5
1.3	Mål.....	5
1.4	Målgruppe	5
1.5	Planens forankring og dokumentstudier.....	5
1.6	Prosess og medvirkning	6
2.0	Overgangssituasjoner i Alta kommune	6
3.0	Delplan 1 - Overgang fra fødeinstans til helsestasjon, og fra helsestasjon til barnehage og SFO/skole.....	6
4.0	Delplan 2 – Overgang fra barnehage til SFO/skole	7
5.0	Delplan 3 – Overgang fra barnehage til barnehage	7
6.0	Delplan 4 - Overgang fra 4. – 5.trinn for 1.-4.trinnsskolene.....	7
7.0	Delplan 5 - Overgang fra grunnskole til grunnskole og fra SFO til SFO	7
8.0	Delplan 6 - Overgang fra mellomtrinn til ungdomsskole	8
9.0	Delplan 7 – Overgang fra ungdomsskole til videregående skole	8
10.0	Delplan 8 – Når barn eller ungdom flytter til eller fra kommunen.....	8
11.0	Vedlegg	9
	Vedlegg 1: Overgang fra fødeinstans til helsestasjon og fra helsestasjon til barnehage og SFO/skole	9
	Vedlegg 2: Overgang fra barnehage til SFO/skole	9
	Vedlegg 3: Overgang fra barnehage til barnehage	9
	Vedlegg 4: Overgang fra 4. til 5. trinn fra 1.-4.trinnsskolene	9
	Vedlegg 5: Overgang fra grunnskole til grunnskole og fra SFO til SFO	9
	Vedlegg 6: Overgang fra mellomtrinn til ungdomsskole	9
	Vedlegg 7: Overgang fra ungdomsskole til videregående skole	9
	Vedlegg 8: Overgang når barn eller ungdom flytter til eller fra kommunen	9

1.0 Bakgrunn for arbeidet

I handlingsplanen til Alta kommunes «Kommunedelplan Oppvekst 2018 – 2030» er gode overganger en overordnet strategi for at barn og unge skal møte et helhetlig tjenesteapparat som gir tidlig og riktig hjelp til rett tid. For å styrke sammenhengen mellom de ulike opplæringsarenaer barna møter på i sin oppvekst, trenger vi en felles overordnet plan som gjelder alle de overganger barn og unge skal gjennom.

Overganger går fint for de aller fleste, men noen opplever større eller mindre grad av uro i forbindelse med disse. Overganger må forstås som prosesser av endringer, og ikke som enkelthendelser som både barn og foresatte kan oppleve som sårbare og som kan støtte eller svekke et barns utvikling, selvbilde og livskompetanse. Overgang betyr både forandring i kultur, status og emosjonelle omveltninger. Endringer kan skape forvirring og mange motstridende følelser knyttet til nye voksne, nye barn, ny kultur, nye rutiner, andre forventninger og nye roller. Barna skal ut av noe kjent og inn i noe nytt. Det er viktig å forstå at overganger ikke nødvendigvis handler om at barna skal tilpasse seg det nye. Det handler like mye om at de som overtar barna skal tilrettelegge for at de skal føle seg sett, forstått og anerkjent i den kulturen de møter.

Overgangene skal være til det beste for barn og unge. Det er derfor en avgjørende forutsetning med et godt og velfungerende samarbeid for å kunne lykkes med å skape trygge overgangsfaser og gi gode grunnlag for det videre opplæringsløpet. For å lykkes må man ha overgangsaktiviteter som er forståelige for barn og foresatte. Ansvarlige voksne må ha forståelse for hverandres virksomheter og det er avgjørende at man anerkjenner barnets tidligere miljø og læringsmetoder. Det er viktig at avgiverinstitusjon innhenter samtykke og gir relevant informasjon til de som overtar barna.

Det er viktig å ha forståelse for nettverket av relasjoner rundt barnet og gjennomføre overgangsaktiviteter som er transparente for barna. Det innebærer at de voksne må forklare hvorfor ulike tiltak settes i gang, hva som skal skje og hvordan det skal skje. Når barna forstår begrunnelsene, vil de trygges. Det er også viktig å ha med foreldrene i overgangsprosessene, da deres engasjement har stor betydning for barnets opplevelse av overganger.

1.1 Styringsgruppens sammensetting

Styringsgruppen har vært tverrfaglig sammensatt av:

- Ragnhild A. Ernstsén – BTI-koordinator – gruppas leder til 30.06.20
- Ann-Karin S. Hindbjørgmo, rådgiver oppvekst – gruppas leder fra 01.07.20
- Linda Heitmann – avdelingsleder i PP-tjenesten
- Liss Heitmann – rådgiver skole
- Lena B. Sørensen – styrer barnehage
- Tone Dervo – leder helsestasjon og skolehelsetjenesten
- Tom Henry Elvedal-Johansen – hovedtillitsvalgt, Utdanningsforbundet

1.2 Formål

Gjennom planen skal man finne overordnet informasjon og rutiner for alle overganger barn og ungdom møter i Alta kommune. Delplanene er tydelige og konkrete og legger til rette for å sikre at overgangene blir tilnærmet like for alle. Planene har fokus på å tilrettelegge for det beste for enkeltbarnet og ungdommen.

1.3 Mål

Overganger er en del av livet. Alta kommune skal ha rutiner og praksis som sikrer gode overganger for alle barn og unge mellom 0 og 18 år. Målet er å tilrettelegge for at barna kan møte overgangene på en slik måte at de kommer styrket gjennom dem.

1.4 Målgruppe

Planen angår alle ansatte i Alta kommune og samarbeidspartnere som jobber med barn eller ungdom som skal gjennom en overgang. Planen retter seg primært mot kommunale institusjoner, men det er ønskelig at også de private barnehager og skoler bruker denne. Planen vil være tilgjengelig for foresatte og barn/ungdom som måtte ha nytte av denne informasjonen.

1.5 Planens forankring og dokumentstudier

Plan for overganger 0 – 18 år er forankret i en rekke kommunale og offentlige dokumenter som har ligget til grunn for det overordnede arbeidet med overgangsplanene. Vi har lenket til dokumentene i de to siste avsnittene i dette punktet.

Tidlig innsats er forankret i kommuneloven, helse- og omsorgstjenesteloven, barnehageloven og opplæringsloven. Alle med tilhørende forskrifter. I tillegg er tidlig innsats også intensjonen i barnekonvensjonens fire prinsipper om hensynet til barnets beste, barnets rett til medvirkning, prinsipper om ikke diskriminering og barnets rett til helsetilbud, rett til sosial trygghet og tilstrekkelig levestandard, rett til utdanning, rett til hvile og fritid.

Tverrfaglig innsats er nedfelt i ulike stortingsmeldinger (6 – Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO, 16 – ...og ingen sto igjen – Tidlig innsats for livslang læring, 19 – Tid for lek og læring – bedre innhold i barnehagen, 23 - Språk bygger broer, 31 - Kvalitet i skolen, 41 - Kvalitet i barnehagen), NOU 2000:12 - Barnevernet i Norge, rundskriv Q-16/2013 – Forebyggende innsats for barn og unge og veilederen Fra eldst til yngst – Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.

- Kommunedelplan oppvekst 2018 – 2030 for Alta kommune
- Handlingsplan for kommunedelplan oppvekst 2018 – 2030 for Alta kommune
- Kvalitetsplan for skole – God, bedre, best! 2016-2020
- Kvalitetsplan for SFO – Fritid på skolen 2016-2020
- Tiltak for læring og trivsel i barnehage og skole
- Veileder fra Kunnskapsdepartementet – Fra eldst til yngst

1.6 Prosess og medvirkning

Arbeidet med plan for overganger 0 – 18 år startet opp i januar 2020. Gruppeleder satte ned hovedarbeidsgruppen (pkt. 1.1) for felles refleksjon. Ansvarsområder ble fordelt, og hver gruppeleder har nedsatt egne arbeidsgrupper som hver for seg har jobbet fram de ulike delplanene. Arbeidsgruppene har hatt flere møtepunkter. I tillegg har hovedarbeidsgruppen hatt fem møter. Informasjon om arbeidsgruppene finnes i den enkelte delplan.

2.0 Overgangssituasjoner i Alta kommune

Den overordnede planen består av åtte delplaner for ulike overgangssituasjoner. Planen skal ligge som et digitalt dokument på kommunens hjemmeside, der man med enkle tastetrykk finner plan for aktuell overgang. Delplanene gir oversikt over og beskrivelse av ulike overgangsaktiviteter. På slutten av hver delplan finnes oversikt over aktuelle skjema, lenker og kommunale dokumenter. Planen er kronologisk oppbygd og tar for seg disse overgangene:

1. Fra fødeinstans til helsestasjon og fra helsestasjon til barnehage og SFO/skole
2. Fra barnehage til SFO/skole
3. Fra barnehage til barnehage
4. Fra 4. til 5.trinn for 1.-4.trinnsskolene
5. Fra grunnskole til grunnskole og fra SFO til SFO
6. Fra mellomtrinn til ungdomsskole
7. Fra ungdomsskole til videregående skole
8. Når barn eller ungdom flytter til eller fra kommunen

3.0 Delplan 1 - Overgang fra fødeinstans til helsestasjon, og fra helsestasjon til barnehage og SFO/skole

For å få en god start på livet for barnet og for foreldre i en ny livssituasjon, vil vi legge til rette for at barn og foreldre får veiledning i kommunens plan for overganger og mulighet for kontinuitet og oppfølging ut i fra deres behov.

Denne delplanen (vedlegg 1) gir også en oversikt på overgangen til skole og SFO for de barna som har vært hjemme i småbarnstiden og ikke tilhører noen barnehage.

4.0 Delplan 2 – Overgang fra barnehage til SFO/skole

Dette er en plan som tar for seg overgangen mellom barnehage, skole og SFO. En god sammenheng mellom barnehage og skole er å legge til rette for et helhetlig opplæringsløp, som ivaretar enkeltbarnets behov. Det handler om at barns utviklings- og læringspotensial ivaretas, støttes og utvikles på et tidlig tidspunkt, og at barna får mulighet til å oppleve kontinuitet ved at de kan bygge videre på kunnskaper og erfaringer fra barnehagen inn i SFO og skole.

5.0 Delplan 3 – Overgang fra barnehage til barnehage

En god overgang mellom barnehager er viktig for at barn og foreldre får mulighet til å oppleve kontinuitet, oppfølging og mestring/trygghet. Denne planen (vedlegg 3) gir ikke konkrete føringer for innhold, men angir gjensidig forpliktende rammer for samarbeidet. Planen beskriver tiltak og rutiner, men den enkelte barnehage vil ha mulighet til å gjøre nødvendige justeringer.

6.0 Delplan 4 - Overgang fra 4. – 5.trinn for 1.-4.trinnsskolene

Overganger kan være en omveltning i barns liv. Denne delplanen (vedlegg 4) er utarbeidet for å sikre at skolene samarbeider om overgangsarbeidet slik at overgangen blir best mulig for elevene. Planen beskriver rutiner som er viktige i overgangen, for eksempel foreldremøter og aktiviteter for å bli kjent. I Alta kommune har vi to 1.-4.trinns skoler, Kaiskuru Nærmiljøsenters og Aronnes skole. Når elevene er ferdige på 4. trinn går de over til henholdsvis Elvebakken skole og Bossekop skole.

7.0 Delplan 5 - Overgang fra grunnskole til grunnskole og fra SFO til SFO

En god overgang mellom skole og skole er viktig for at elever på samme trinn får mulighet til å oppleve kontinuitet, oppfølging og mestring/trygghet. Delplanen (vedlegg 5) gir ikke konkrete føringer for innhold, men angir gjensidig forpliktende rammer for samarbeidet. Planen for samarbeidet beskriver noen tiltak og rutiner, men den enkelte skole foretar nødvendige justeringer.

8.0 Delplan 6 - Overgang fra mellomtrinn til ungdomsskole

Det er en stor overgang i mange elevers liv når de skal over på ungdomstrinnet. De fleste 7.klassinger i Alta forberedes på å bytte skole til Alta ungdomsskole eller Sandfallet ungdomsskole, mens noen elever går på 1-10 skoler og ikke skal flytte på seg. Ved overgangen til tenårings- og ungdomsliv synes de aller fleste at det er flott å bytte til en stor ungdomsskole, der man kan få seg mange nye bekjente og venner. Andre synes dette er skummelt og ønsker helst å bli ved nærskolen litt lengre.

For å gjøre overgangen til ungdomstrinnet så bra som mulig er det viktig at skolene samarbeider og at elever og foresatte er godt forberedt før, under og etter skolebyttet. Delplanen (vedlegg 6) angir gjensidig forpliktende rammer for samarbeidet. Da overgangen fra mellomtrinn til ungdomstrinn er internt på skolen for elevene ved Tverrelvdalen, Rafsbotn, Kvalfjord og Talvik, blir det ikke laget egen overgangsplan for disse.

9.0 Delplan 7 – Overgang fra ungdomsskole til videregående skole

Etter ti år i grunnskolen skal elevene over i videregående skole eller til andre arenaer i livet. Forskning viser at det er viktig for voksenlivet å fullføre videregående opplæring (NOU 2019:2) og denne planen skal være med på gjøre overgangen fra ungdomsskolen oversiktlig for både elever, foresatte, skolene og andre som samarbeider om 16-åringens vei ut av grunnskolen.

Elevenes utviklings- og læringspotensial skal ivaretas, støttes og utvikles i skoleløpet og danne grunnlag for inngangen mot videre utdanning og jobb. For å bidra til en god sammenheng mellom ungdomstrinnet og videregående/lærlingeplasser/jobb, så er det behov for at virksomhetene har kunnskap om hverandre. De aller fleste elever går fra 10. trinn og over i et videre utdanningsløp, men ikke alle. Ungdom har rett til videregående opplæring til og med det året de fyller 23 år og det er derfor viktig å informere og motivere elevene til å benytte seg av denne retten. For de som ikke begynner på videregående skole skisserer planen (vedlegg 7) hvilke instanser og tjenester som skal tilbys ungdommen og hvem som skal gjøre dette. Planen gir ikke konkrete føringer for innhold, men angir gjensidig forpliktende rammer for samarbeidet.

10.0 Delplan 8 – Når barn eller ungdom flytter til eller fra kommunen

En god overgang for barn og foresatte som flytter til kommunen vår er viktig. Vi skal legge til rette for at barn og foresatte som kommer ny til kommunen vår får veiledning i kommunens

plan for overganger og mulighet til å oppleve kontinuitet og oppfølging. Denne planen (vedlegg 8) skal ikke gi konkrete føringer, men henvise til planene som finnes i systemet.

11.0 Vedlegg

1. Vedlegg 1: Overgang fra fødeinstans til helsestasjon og fra helsestasjon til barnehage og SFO/skole
2. Vedlegg 2: Overgang fra barnehage til SFO/skole
3. Vedlegg 3: Overgang fra barnehage til barnehage
4. Vedlegg 4: Overgang fra 4. til 5. trinn fra 1.-4.trinnsskolene
5. Vedlegg 5: Overgang fra grunnskole til grunnskole og fra SFO til SFO
6. Vedlegg 6: Overgang fra mellomtrinn til ungdomsskole
7. Vedlegg 7: Overgang fra ungdomsskole til videregående skole
8. Vedlegg 8: Overgang når barn eller ungdom flytter til eller fra kommunen